

Євген ТИЩУК

До Києва далеко, а сумніння не пристане...

Так вважають мешканці військового містечка «Дальник-7», що на Одещині. І мають рацію. Бо це не перше відчайдушне воцання про допомогу 14 родин колишніх військовослужбовців, які вже п'ятий рік мешкають у будинках без опалення та інших комунальних послуг.

Кілька років тому вони зверталися до нашої редакції. Тоді після журналістського розслідування представники квартирно-експлуатаційного відділу Одеси та повітряно-го командування «Південь» обіцяли розв'язати цю проблему, але, як то кажуть, віз і нині там...

Шоправда, під своє крило військове містечко готово взяти Авангардівська селищна рада. Для цього будівлі й землю потрібно передати в комунальну власність смт Авангард. Проте й це питання не вирішується. Є листи, є згода голови Авангардівської селищної ради Сергія Хрустовського та представників квартирно-експлуатаційного відділу (КЕВ) міста Одеси, є позитивна відповідь (за дорученням міністра оборони України) заступника начальника Головного квартирно-експлуатаційного управління ЗС України полковника Сергія Прогонюка, але військове містечко як було на балансі Міноборони, так і залишається.

Хочуть жити по-людському

«Звернутися до вас по допомогу й підтримку спонукали дії керівників військової частини А 2171 (командир Лабунець В. А.), керівників квартирно-експлуатаційного відділу міста Одеси, – пишуть військові пенсіонери. – Не стомлюватимемо вас усіма нашими проблемами, що виникли з різних причин багато років тому, проте хочемо зупинитися на двох основних.

Перша – це повна відсутність опалення. Після прийняття наших будинків на баланс в/ч А 2171 були зруйновані котельня та опалювальні котли, порізана на брукхт теплотраса. Мешканці вимушені опалювати квартири заради маленьких дітей будь-якими способами. Електромережі не розраховані на таке навантаження й виходять з ладу... Друга проблема – це затягування передачі військового містечка в комунальну власність місцевих органів влади, що дозволило б розв'язати всі наші проблеми раз і назавжди...».

У військовому містечку «Дальник-7», розташованому поруч із відомим ринком «7-й кілометр» (Овідіопольський район Одеської області), мене зустрічають голова житлового комітету старший прапорщик у відставці Володимир Дячина та інші відставники. Вони розповідають, як на початку 50-х років минулого сторіччя на сьомому кілометрі Овідіопольської траси з'явився радіоцентр вузла зв'язку корпусу ППО, а згодом – і військово-містечко. У 1995 році офіцери та прапорщики містечка отримали ордери на квартири, а вже за п'ять років приватизували їх, тож були зняті з черги на одержання житла в Одесі. Та насолоджуватися нормальним життям судилося недовго. У зв'язку з реформуванням Збройних Сил «Дальник-7» передавали від однієї військової частини до іншої. Наслідком цього стали постійні відключення електроенергії, тепла та води в оселях колишніх військовослужбовців. То що залишалося їм робити?

Мене одразу ведуть до ветхих будівель. У квартирі старшого солдата запасу, радиста першої категорії, вдови Ідеї Петровської, яка 17 років життя віддала Збройним Силам України, справді дуже холодно. Стовпчик термометра взимку не піднімається й до 10 градусів тепла. Така сама ситуація й у квартирі старшого прапорщика запасу 76-річного Леоніда Яворського, котрий мешкає у військовому містечку з 1958-го та віддав армії 25 років життя.

Володимир Дячина розповідає, що громада не раз зверталася до командування частини з проханням розв'язати проблему теплопостачання. Але ці звернення залишилися без відповіді. Тож терпець увірвався, й лю-

КПП військової частини

Мешканці військового містечка сподіваються розв'язати свою проблему через суд

ди написали листа до Президента України, військової прокуратури та редакцій газет...

Узимку мешканці містечка вимушені обігрівати помешкання електроприладами та саморобними газовими конвекторами. А для приготування їжі користуються газовими балонами, яких вистачає лише на тиждень. До чого призводить такий обігрів квартири, усім відомо. У цій військовій частині в 2011 році вже загинули під час пожежі троє людей.

– Спершу, коли котельня зникла, обігрівалися за допомогою електричних приладів, – пригадує Леонід Яворський. – Оскільки електромережі й трансформаторна станція не розраховані на таку потужність, а ремонтувати їх доводилося власним коштом (!), то вимушені були знайти альтернативу – газові конвектори. Хоча ми добре розуміємо, що це небезпечно.

Розмовляючи з родинами Вигничів, Басмолівих, Купревичів, Таранців та іншими, зрозумів: людям таке життя вже нестерпне. З відчаю мешканці готові на відчайдушні кроки: «Якщо проблеми нашого містечка найближчим часом не буде розв'язано, дорогу з Одеси на ринок та КПП військової частини заблокуємо!».

Там, де командир на своєму місці...

У Збройних Силах є чимало прикладів турботи командирів військових частин про своїх підлеглих, намагання розв'язати їхні соціальні проблеми. Але, на жаль, є приклади протилежні. Як і той, про котрий йдеться.

У прокуратурі Південного регіону з нагляду за дотриманням законів у воєнній сфері мені пояснили: відповідно до Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України», «військове майно закріплюється за військовими частинами ЗС України на праві оперативного управління (з урахуванням особливостей, передбачених частиною другою цієї статті)». Згідно ж з Інструкцією «Про порядок дій та вжиття заходів щодо недопущення самовільного захоплення, незаконного вилучення земель оборони або нерухомого військового майна», затвердженою наказом міністра оборони України № 348 від 14.07.2008 р., саме командири військових частин зобов'язані організувати експлуатацію, збереження й використання за призначенням казармено-житлового фонду, комунальних споруд, інженерних мереж, наданих для розквартирування військових частин і підрозділів. Отже, як не крути, а у військових частинах, де командири на своєму місці, соціальних та загальновійськових проблем значно менше.

Звісно, я звернувся й до полковника Вадима Лабунця, командира окремого полку зв'язку повітряного командування «Південь», на баланс якого перебуває згадане містечко, із запитанням, чому зникла котельня, а люди доведені до відчаю.

– Ми завжди готові до діалогу та до розв'язання проблем мешканців військового містечка «Дальник-7». Але вони до мене жодного разу офіційно не зверталися, – відповідає командир частини та демонструє журнал реєстрації пропозицій, заяв і скарг громадян в/ч А 2171, де й справді скарги відсутні...

– І ви нічого не знали про проблеми цього військового містечка та його мешканців? – цікавлюся в командира.

– Чому ж? Знав, але ж воно найближчим часом мало перейти в комунальну власність Авангардівської селищної ради, – додає Вадим Лабунець.

За його словами, у них у частині навіть є лист, де мешканці відмовляються від котельні через низький рівень тепlopостачання. Згодом ознайомлююсь і з цим «документом». Але ж у ньому чорним по білому написано, що «вищезаз-

Проблема державного рівня

Щоб розставити всі крапки над «і», я звернувся до представників квартирно-експлуатаційного відділу міста Одеси із запитанням: що заважає передачі в комунальну власність територіальній громаді смт Авангард житлового фонду військового містечка? Адже елементарна логіка підказує, що в такий спосіб можна розв'язати чимало проблем...

– Керівництво КЕВ Одеси та командування військової частини, де командиром полковник Вадим Лабунець, проводять відповідну роботу з підготовки необхідного пакета документів, – розповідає інженер квартирно-експлуатаційного відділу Віктор Шипітко. – Але не все залежить від нас.

За його словами, в Авангардівській селищній раді не дуже поспішають збирати всі необхідні документи, аби прийняти в комунальну власність військове містечко. Та й загалом це непросте. Бо на підставі документа від Головного квартирно-експлуатаційного управління ЗС України (від 05.07.2012 року) спочатку до комунальної власності мають передати будинки, а вже після цього розглядатиметься питання про передачу земельної ділянки. І цей процес за наявності всіх необхідних документів триватиме щонайменше рік... Ось така арифметика.

Із цим не погоджуються мешканці військового містечка. Під час чергової зустрічі з ними голова житлового комітету Володимир Дячина демонструє Постанову Кабміну

У квартирі старшого солдата запасу, радиста першої категорії Ідеї Петровської взимку дуже холодно

начена відмова з боку мешканців від послуг котельної можлива лише (!) після гарантованого забезпечення їх безпребійною подачею електричної енергії, що полягає в заміні існуючого трансформатора потужністю 60 кВт/год на трансформатор потужністю 200 кВт/год, а також за умов зменшення тарифів до рівня норм сільської місцевості».

– А ця вимога задоволена? – знову звертаюся до Вадима Лабунця.

– На жаль, ні, адже це компетенція квартирно-експлуатаційного відділу міста Одеси.

– І який вихід із ситуації?

– Нехай мешканці військового містечка звернуться до мене офіційно. На підставі цього я зможу клопотатися перед вищим командуванням про потужніший трансформатор. Можливо, у зв'язку зі скороченням Збройних Сил вдасться його знайти та встановити в «Дальнику-7»...

Звичайно, приємно, коли в командира частини з'являються ось такі добрі наміри. Але хіба для цього потрібен приїзд журналіста? Що заважало шукати вихід із цієї ситуації одразу? І хіба налагодження побуту в підпорядкованих частині військових містечках не є одним із головних обов'язків командира?

№ 128 від 29 серпня 2002 року «Про затвердження Порядку вилучення і передачі військового майна Збройних Сил», де зазначено, «що поняття «військове містечко», прописане у Порядку вилучення і передачі військового майна Збройних Сил, поширюється на майнові комплекси будівель, споруд, іншого нерухомого майна... разом із житловим фондом, об'єктами соціальної та інженерної інфраструктури, які використовуються для його обслуговування, розташовані на відокремлених земельних ділянках...».

– Ну скажіть, яка селищна рада візьме на баланс інфраструктуру, будинки, тобто весь комунальний тягар, без земельної ділянки? – запитую Володимир Дячина. – Відповідаю: жодна!

На жаль, проблема, про яку йдеться, не обмежується «Дальником-7». Вона потребує розв'язання на державному рівні. Наприклад, нині тільки на Одещині понад 100 військових містечок, із яких 80 уже вивільнено, та лише деякі з них планують передати місцевим органам влади.

Шкода, що наслідком такого недержавницького підходу є розграбування державного майна, витрата значних коштів на охорону та утримання зайвих об'єктів. А ще це провокує конфлікти у військовому містечку «Дальник-7». Хіба свого часу держава не гарантувала цим людям право на гідне життя? Проте іноді деяким посадовцям простіше «обігрити» людей лише на папері, бо папір... не червоніє.

Фото автора.